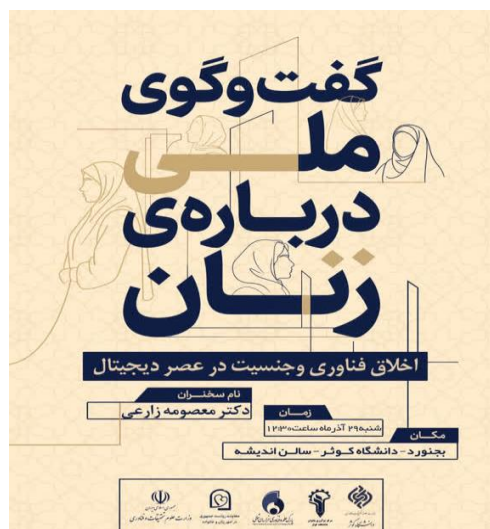


نشست علمی «اخلاق فناوری و جنسیت در عصر دیجیتال» با سخنرانی دکتر معصومه زارعی، عضو هیئت علمی دانشگاه کوثر بجنورد و عضو گروه مطالعات خانواده، در دانشکده علوم انسانی برگزار شد.



نشست علمی «اخلاق فناوری و جنسیت در عصر دیجیتال» با سخنرانی دکتر معصومه زارعی، عضو هیئت علمی دانشگاه کوثر بجنورد و عضو گروه مطالعات خانواده، در دانشکده علوم انسانی برگزار شد. در این نشست، ابعاد اخلاقی تحولات فناوری‌های نوین و تأثیر آن‌ها بر بازتعریف هویت‌های جنسیتی و مناسبات اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. دکتر زارعی با تأکید بر اینکه فناوری صرفاً ابزاری خنثی نیست، بلکه بخشی از زیست‌جهان انسان معاصر را شکل می‌دهد، نقش الگوریتم‌ها، شبکه‌های اجتماعی و هوش مصنوعی را در بازتولید ارزش‌ها، هنجارها و روابط اجتماعی تبیین کرد. وی در ادامه با تشریح مفهوم جنسیت به‌عنوان یک برساخته اجتماعی و فرهنگی، نشان داد که فناوری‌های دیجیتال نیز متأثر از ارزش‌ها، پیش‌فرض‌ها و سوگیری‌های طراحان خود هستند. در این بخش، با بهره‌گیری از نمونه‌هایی از حوزه طراحی الگوریتم‌ها، سامانه‌های سلامت و فناوری‌های روزمره، این موضوع تبیین شد که چگونه فناوری می‌تواند در بازتولید یا تشدید نابرابری‌های جنسیتی نقش‌آفرین باشد و در مقابل، ساختارهای جنسیتی نیز بر مسیر طراحی و توسعه فناوری اثر می‌گذارند. دکتر زارعی همچنین با اشاره به دیدگاه‌های اندیشمندانی همچون تریستان هریس و جیرون لنینیر، به نقدهای درون‌سیستمی نسبت به فناوری‌های دیجیتال پرداخت و تأکید کرد که بسیاری از پلتفرم‌های نوین با هدف جلب و حفظ توجه کاربران طراحی شده‌اند. از این منظر، اخلاق فناوری تنها به شیوه استفاده از ابزارها محدود نمی‌شود، بلکه منطق طراحی و مدل‌های اقتصادی حاکم بر فناوری نیز باید از منظر اخلاقی مورد ارزیابی قرار گیرد؛ زیرا این فناوری‌ها می‌توانند بر عاملیت، سلامت روان و کیفیت روابط اجتماعی انسان‌ها اثرگذار باشند. در بخش دیگری از این نشست، با تمرکز بر زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی خراسان شمالی، چالش‌های ناشی از تقابل میان زیست‌جهان بومی و بازنمایی‌های دیجیتال تحلیل شد. در این راستا، موضوعاتی همچون بحران عاملیت، بی‌عدالتی معرفتی، تعارض میان اخلاق مراقبت و فردگرایی دیجیتال و پیامدهای این تحولات بر نگرش افراد نسبت به خانواده، مسئولیت اجتماعی و فرزندآوری مورد بررسی قرار گرفت و بر ضرورت توجه به اقتضائات فرهنگی و بومی در سیاست‌گذاری‌های حوزه فناوری تأکید شد. در پایان، سخنران با تأکید بر اهمیت گسترش مطالعات میان‌رشته‌ای در حوزه اخلاق فناوری، جنسیت و فرهنگ، بازپس‌گیری عاملیت اخلاقی انسان در برابر الگوریتم‌ها را یکی از ضرورت‌های عصر دیجیتال دانست. وی خاطرنشان کرد که توسعه فناوری باید هم‌زمان با توجه به عدالت اجتماعی، ارزش‌های فرهنگی و نیازهای واقعی جوامع محلی صورت گیرد تا بتوان از ظرفیت‌های فناوری در جهت ارتقای کیفیت زندگی و تقویت سرمایه اجتماعی بهره‌مند شد.

